

Kiraz Öpücüğü

— murad-gozelov · 03 Mayıs 2026

Ne de zormuş aile, ana, baba, kardeş derdi geçim sıkıntısı çekmek. İnsanın sırtına ne büyük bir yük biner ki sorma arkadaşım. Tüm dünya sırtında geçersin sanki bir o yana bir bu yana. Ne halden anlayan bulunur ne yüke bir el atan. Sonumuz hayrola iyi mi der geçersin. Ne bileyim ne olur nasıl gelir sonumuz bilemem arkadaşım bilemem. Kimse bilemez...

Daha küçük yaşta sırtına binmişti geçim sıkıntısı Seyit'in. Henüz yirmi üç yaşlarında bıyıkları terlememiş, genç delikanlı bir çocuktü Seyit. Kendinden ödün vermez kimseye eyvallahı olmayan yağız, gözü kara pek bir delikanlı.Yirmi üç yaşında öğrenmişti dünyanın yükünü taşımayı. Babası iki sene önce Balkan harbinde şehit olmuş, annesi dul, kendisi babasız kalmıştı. O günden sonra evin, annesinin ve kendinden küçük iki kardeşinin tüm sıkıntısı, tüm derdi onun sırtına kalmıştı.

Babasının vefatından sonra bir süre köy kahvesinde çıraklık, sonra da geçimi iyi olan köy ahalisinden kimilerinin tarlasında küçük bir yevmiye karşılığında çalışıp ailesine bakıyordu. Ne yazık ki Birinci Cihan Harbi sırasında düşman kapıya dayanmış, vatan toprağını işgal etmeye çalışıyordu. Bu haberden sonra genç bir delikanlı olan Seyit tüm bunları göze alarak her şeyi bırakıp ailesini ilk önce Allah'a sonra da birbirlerine emanet edip vatan çağırışına kulak vermişti. Çanakkale'den gelen birkaç küçük mektuptan gayrı uzun zamandır Seyit'ten haber gelmiyordu köye.

Savaş bittiğinde Seyit köye döndü dönmesine ama, dönen sanki o eski yağız delikanlı değildi. Gözlerinin ferisi sönmüş, omuzları biraz daha çökmüştü. Köyde ne iş kalmış ne güç. Toprak küsmüş, ahali desen birbirinin yüzüne bakacak dermanı yitirmişti. Anası yaşlanmış, kardeşleri serpilmişti ama tencere hala aynı dertle kaynıyordu: Boşlukla.

Seyit, bir sabah heybesini omzuna vurdu. "Ana," dedi, "Ben civar köylere bir bakayım. Kiraz mevsimi gelmiş diyorlar. Yevmiye üç beş kuruş ne bulursak getiririm eve."

Vardı gitti komşu köye. Tepeleri aşınca önünde bir derya gibi uzanan kiraz bahçeleri belirdi. Kıpırmızı, ıslıl ıslıl... Sanki dünya hiç kana bulanmamış, sanki o kadar insan hiç ölmemiş gibi dallar meyveden eğiliyordu. Bahçe sahibi Halil Ağa, "İşten kaçmazsan buyur," dedi. Seyit başladı çalışmaya.

Günün birinde, ağaçların arasında merdiven taşırken gördü onu. İsmi Hatice'ydi. Köyün berrak suyu gibi bir kız... Eğilmiş, dökülen kirazları topluyordu. Seyit durdu, bakakaldı. Hatice başını kaldırıp da Seyit'in o yorgun ama vakur gözlerini görünce hafifçe gülümsedi.

"Kolay gelsin hemşerim," dedi Hatice. Sesi sanki rüzgarda sallanan yaprak sesi gibi incecikti.

"Sağ ol," diyebildi Seyit. "Senin de."

"Buralı değilsin herhalde? Ellerin nasırlı ama yüzün yabancı."

Seyit merdiveni yere bıraktı, terini koluyla sildi. "Öte köydenim. Ekmek parası işte. Savaş bitti, biz bitmedik. Çalışıyoruz."

Hatice elindeki kirazlardan bir çiftini Seyit'e uzattı. "Al ye," dedi, "Güneşin altında çok kaldın, hararetini alır."

Seyit o kirazı ağzına attığında, yıllardır damağında kalan barut kokusunun silinip gittiğini hissetti. O günden sonra bahçede kuşlar bile başka ötmeye başladı. İki genç, ağaç altlarında, mola vakitlerinde gizli gizli konuşur oldular. Seyit ona Çanakkale'yi değil, kuracağı yuvayı anlattı; Hatice ise ona hiç bilmediği bir huzuru.

"Seyit," dedi Hatice bir akşamüstü, "Babam beni bu köyün zenginlerinden birine verecekti. Mal mülk dediler, mühür bastılar."

Seyit'in yüreğine bir kor düştü. "Benim malım yok Hatice. Bir anam, iki kardeşim, bir de şu nasırlı ellerim var. Ama seni kimselere ezdirmez, aç bırakmam. Gelir misin benimle?"

Hatice sustu. Gözleri doldu. "Ölüm olsa gelirim," dedi.

O gece ay buluta girince, köyün çıkışındaki o ulu çınarın altında buluştular. Seyit, Hatice'yi atının arkasına değil, ömrünün orta yerine aldı. Kaçtılar. Kendi köyüne vardıklarında sabahın ilk ışıkları vuruyordu kerpiç evlere. Anası kapıda karşıladı onları. Hiçbir şey sormadı, sadece Hatice'nin alnından öptü. "Evine hoş geldin kızım," dedi.

Günler geçti, mevsimler devrildi. Seyit yine tarlalarda, yine yevmiye peşinde koştu ama artık eve dönerken adımları geri geri gitmiyordu. Bir akşam, kapının eşliğinde oturan Hatice'ye baktı. Hatice'nin elinde bir kâse kiraz vardı.

"Ne düşünürsün?" diye sordu Seyit.

Hatice gülümsedi, bir kirazı ikiye bölüp Seyit'e uzattı. "O bahçeyi düşünüyorum. Eğer o gün o kirazı sana vermeseydim, bugün bu sofrada olur muyduk?"

Seyit karısının elini tuttu. "Dünyanın yükü ağırdır derdim hep," dedi, "Ama senin sevdan o yükü kuş tüyü eyledi. O kirazın tadı hala damağımdadır."

Güneş batarken, yoksulluk kapıda beklese de içeride huzur vardı. Seyit anlamıştı ki; hayat, savaş meydanlarında kazanılan zaferlerden değil, sevdiğinin elinden yediğin o küçük meyvenin şükründen ibaretti. İnsan yaşamak için bir sebep arardı, Seyit o sebebi bir kiraz dalının altında bulmuştu. Sonumuz hayrola deriz ya hep; Seyit için son, sevdiğinin yanındaki o sessiz huzurdu.

Seyit'in köyünde hayat, öyle bir günde bayram yerine dönmedi elbet. Geçim dedikleri o canavar, kapının önünde bir gölge gibi beklemeye devam ediyordu. Ama Hatice'nin o süzgün bakışı, evin içindeki o taze nefes, Seyit'in nasırlı ellerine bir güç, dizlerine derman veriyordu.

Bir akşamüzeri, güneş kerpiç duvarların arkasına saklanırken Seyit kahveden döndü. Yüzü asıktı. Hatice, kucağında bir kucak çalı çırpı, ocağı tutuşturmaya hazırlanıyordu.

"Ne oldu Seyit?" dedi Hatice, "Yüzünden düşen bin parça. Yine mi yevmiye davası?"

Seyit, kapının eşiğine çöktü. Çizmesinin ucuyla toprağı eşeledi. "Ağa, yarınki işi iptal etti," dedi sesi kısıkça. "Ekinler kurumuş diyorlar, su yetmemiş. 'Sana verecek param yok Seyit, git başının çaresine bak' dedi bana."

Hatice elindekileri bıraktı, geldi Seyit'in yanına oturdu. Sessizlik bir yorgan gibi üzerlerine serildi. Uzaktan bir köpek havlaması duyuldu, bir de rüzgarın kavak ağaçlarında çıkardığı o hüzünlü hışırtı.

"Bak Hatice," dedi Seyit, başını kaldırıp karısının gözlerine bakarak. "Seni buralara getirdim. Bir kuru ekmeğe muhtaç etmem dedim ama... Dünya bazen insanın üstüne öyle bir geliyor ki, adım atacak yer kalmıyor."

Hatice gülümsedi. O gülümsemede ne bir şikayet vardı ne de bir pişmanlık. Elini Seyit'in dizine koydu. "Biz o kiraz bahçesinden çıkarken, cebimizde altınla çıkmadık ya Seyit. Sen benim elimi tuttun, ben senin yüreğine yaslandım. Geçer... Bu da geçer."

Ertesi sabah Seyit, şafak sökmeden kalktı. Anası mutfakta bir tencereye su koymuş, içine üç beş tane kurumuş ekmeğe ufalmıştı. "Ye oğlum," dedi, "Yol uzundur, aç kalma."

Seyit, civar kasabanın pazarına varmak için yola düştü. Belki bir hamallık, belki bir yük taşıma işi çıkar diye umuyordu. Kasaba kalabalıktı. İnsanlar birbirini itiyor, herkes üç kuruşun peşinde koşuyordu. Seyit bir köşede bekledi. Derken, eski bir tanıdık, askerlikten kalma bir dostu olan Mehmet'e rastladı.

"Seyit! Be hey aslanım, sen buralarda ne ararsın?"

Mehmet'in durumu iyiydi; kasabada küçük bir dükkan açmıştı. Seyit derdini anlattı. Mehmet güldü, omzuna vurdu dostunun. "Gel hele," dedi, "Benim ambarda bir dünya iş var. Çuvallar istiflenecek, kayıt kuyut tutulacak. Ben okumam yazmam pek yoktur bilirsin. Sen Çanakkale'de o kadar mektup yazdın, bu işten anlarsın."

Seyit, o gün akşama kadar çalıştı. Sırtı ağrıdı, teri gömleğine yapıştı ama cebine giren o birkaç gümüş kuruş, dünyanın en büyük serveti gibi geldi ona. Akşamüstü kasabadan dönerken, pazarın sonuna uğradı. Bir kese kağıdı taze kiraz aldı. Mevsimi geçmek üzereydi, son kalanlardı bunlar.

Eve vardığında hava kararmıştı. Hatice, gaz lambasının cılız ışığında dikiş dikiyordu. Seyit, kese kağıdını masanın üzerine bıraktı.

"Bu ne?" dedi Hatice şaşkınlıkla.

"Hani demiştin ya," dedi Seyit, "O bahçede o kirazı vermeseydin bugün burada olmazdık diye. Bu da bizim yeni hayatımızın ilk sifhahı olsun. Helalinden."

Hatice kese kağıdını açtı. Kirazların o parlak kırmızısı, karanlık odayı aydınlattı sanki. Bir tanesini aldı, Seyit'in ağzına uzattı.

"Tadı nasıl?" diye sordu Hatice.

Seyit çiğnedi, çekirdeğini avucuna çıkardı. "Toprak kokuyor," dedi, "Emek kokuyor. Bir de... Sen kokuyorsun."

O gece o küçük kerpiç evde, yoksulluk yine vardı, geçim derdi yine bakiydi. Ama o kirazın tadı, Seyit'e bir şeyi tekrar hatırlattı: İnsan ne kadar yük taşırsa taşıсын, yanında o yükü omuzlayan biri varsa, yol ne kadar uzun olursa olsun yorulmazdı.

"Geçim derdi dediğin nedir ki arkadaşım," diye fısıldadı Seyit kendi kendine, dışarıdaki karanlığa bakarak. "Sevda dediğin, bir kiraz tanesinin içindeki o gizli tat gibidir; zorlukların içinde filizlenir, sabırla tatlanır."

Sonu, başladığı gibi oldu; ama bu sefer umutla. Seyit ve Hatice, el ele verdikleri o günden sonra, hayatın

tüm acılarını o kirazın tadıyla bastırmayı öğrendiler. Ne de olsa dünya dönerdi, mevsimler değişirdi; ama gönüldeki o "kiraz öpücüğü" hiç eskimezdi.

Yıllar, bir değirmen taşı gibi öğütüp geçiyordu günleri. Seyit'in o yağız çehresi iyice oturdu, Hatice'nin yüzüne ise o vakur, o her şeyi bilen kadın dinginliği yerleşti. İki çocukları olmuştu; biri babası gibi kara gözlü bir oğlan, diğeri anası gibi gülüşü bahar kokan bir kız.

Geçim derdi dersen, o hiç bitmedi arkadaşım. Bir gün tencere kaynadıysa, ertesi gün suyuna ekmeğe doğrandı. Ama Seyit hiç "of" demedi. Kasabadaki ambarda çalışmaya devam etti, hafta sonları da kendi köyünde el kadar toprağıyla uğraştı. O toprağına bir fidan dikmişti: Bir kiraz fidanı.

"Bak Hatice," demişti dikerken, "Bu fidan büyüyecek. Bizim çocuklarımız meyvesini yiyecek. Bizim hikayemiz bu ağacın köklerinde yaşayacak."

Günlerden bir gün, kasabanın zenginlerinden biri olan, hani şu vaktiyle Hatice'yi istemeye kalkan adamın akrabası olan bir tüccar çıkageldi köye. Yanında bir iki adam, ellerinde kağıtlar... Seyit'in çalıştığı ambarın civarındaki arazileri topluyorlarmış. Seyit'in o küçük toprağına da göz dikmişler.

Tüccar, gıcır gıcır çizmeleriyle Seyit'in kapısına dayandı. "Bak Seyit efendi," dedi, "Bu kuru toprak sana ne verir? Bak çoluk çocuk var. Ver burayı bana, sana kasabada bir ev tutayım, borçlarını da sileyim."

Seyit durdu. Eli belindeki kuşağına gitti. Gözleri bir an bahçedeki o serpilmış kiraz fidanına, bir an kapının eşiğinde merakla bakan Hatice'ye kaydı.

"Beyim," dedi Seyit, sesi tok ve derinden geliyordu. "Senin paran çoktur, eyvallah. Ama senin paran bu toprağın kokusunu satın alamaz. Biz bu evi harçla değil, sabırla kurduk. Bu ağaç sadece meyve vermez, bize kim olduğumuzu hatırlatır."

Tüccar güldü, küçümser bir tavırla. "Açlık hatırlatınca görürüm ben seni."

O akşam Seyit sofraya oturduğunda yine durgundu. Hatice, onun ne düşündüğünü bakışından anladı. Hiç ses etmedi, sadece önüne bir kâse sıcak çorba koydu.

"Seyit," dedi Hatice, çocuklar uyuduktan sonra. "Doğruyu mu ettin? Kasabada rahat ederdik belki."

Seyit, Hatice'nin ellerini tuttu. O eller artık kiraz bahçesindeki gibi yumuşacık değildi; işten, güçten, çocuk bakmaktan sertleşmişti.

"Rahat dediğin nedir Hatice? Sirtını sıcak duvara yaslamak mı, yoksa başını sevdiğinin omzuna huzurla koymak mı? Biz kaçtığımız o geceyi unuttuk mu? O gün yanımıza sadece birbirimizi aldık. Şimdi dört kişiyiz. Toprağı verirsem, o hatırayı da vermiş olurum. Ben Çanakkale'de toprak nasıl savunulur öğrendim, şimdi kendi ekmeğin tekniğini mi vereceğim?"

Hatice sustu. Başını Seyit'in omzuna yasladı. Dışarıda rüzgar, o küçük kiraz fidanının yapraklarını hışırdatıyordu.

Ertesi sabah Seyit kasabaya gitmedi. Bahçeye çıktı, fidanın etrafındaki yabancı otları temizledi. O gün sanki gökyüzü daha bir mavi, toprak daha bir bereketli göründü gözüne. Geçim sıkıntısı yine vardı, evet. Belki kışın yakacak odun az olacaktı, belki bayramda çocuklara yeni pabuç alınamayacaktı. Ama Seyit biliyordu ki; haysiyetle yenen bir kuru ekmeğin, minnetle yenen baklavadan daha tatlıydı.

Yıllar sonra, o fidan koca bir ağaç oldu. İlk meyvelerini verdiğinde, Seyit artık ellisine merdiven dayamıştı. Bir ikindi vakti, Hatice'yle ağacın altına oturdular. Hatice bir tabak kiraz getirmişti. Kirazlar kıpkırmızı, etli ve suluydu.

"Hatice," dedi Seyit, bir kirazı bölüp ona uzatırken. "Bak, o ilk günkü gibi. Hiç değişmemiş tadı."

Hatice gülümsedi. "Hayat gibi Seyit. Hem ekşi, hem tatlı. Ama en çok da emek."

Arkadaşım, hikaye burada bitmez aslında. İnsan dediğin, umudu olduğu sürece yaşar. Seyit ve Hatice, bir kiraz çekirdeğinden koca bir dünya kurdular kendilerine. Ne savaşlar, ne yokluklar, ne de ağaların parası yıkabilirdi o dünyayı. Çünkü onların temeli, o "kiraz öpücüğü" kadar saf ve o ağacın kökleri kadar derindeydi.

Sonumuz hayrola deriz ya hep... Seyit'in sonu hayroldu. Çünkü o, yükünü sırtında değil, yüreğinde taşımayı bildi. İnsan gibi yaşadı, insan gibi sevdi ve bir ağaç gölgesinde, sevdiğinin elinden yediği son kirazla, bu dünyadan alacağını fazlasıyla aldı.

Seyit'in o küçük bahçesindeki kiraz ağacı, artık sadece bir ağaç değil; evin direği, çocukların oyun arkadaşı, Seyit ile Hatice'nin dilsiz şahidi olmuştu. Zaman, insanın üzerinden silindir gibi geçip giderken, hatıraları da beraberinde götürür derler ama bu evde öyle olmadı.

Oğlan büyümüş, babası gibi omuzları genişlemiş, askerlik çağına gelmişti. Kız ise Hatice'nin kopyası; işten kaçmaz, yüzünden gülümseme eksik olmaz bir genç kız olmuştu. Kasaba yavaş yavaş değişiyor,

eski kerpiç evlerin yanına taş binalar yükseliyordu. Seyit'in çalıştığı ambarın sahibi Mehmet vefat edince işler biraz sarpa sarmıştı ama Seyit pes etmedi. Kendi toprağına daha sıkı sarıldı.

Bir gün, Seyit'in oğlu Çanakkale'ye, babasının yıllar önce döndüğü o topraklara vatan borcunu ödemeye gitmek için yola çıkacaktı. Köy meydanında davul zurna çalıyor, herkes helalleşiyordu. Seyit, oğlunun omzuna elini koydu. Gözleri buğulandı ama belli etmedi.

"Bak oğlum," dedi, "Vatan dediğin sadece toprak değildir. Vatan; şu arkada bıraktığın anandır, kız kardeşindir, bahçedeki o kiraz ağacıdır. Onları korumak için gidersin, onlar için dönersin. Yolun açık olsun."

Oğul gittikten sonra ev biraz sessizleşti. Hatice her akşam pencerenin önünde, oğlundan gelecek bir mektubun, bir haberin yolunu gözler oldu. Seyit ise her zamankinden daha çok çalışıyordu. Artık o eski yorgunluklar daha ağır geliyordu kemiklerine ama o, ağacın dibini çapalamaktan, Hatice'ye bir tutam çiçek getirmekten vazgeçmedi.

Mevsim yine kiraz mevsimiydi. Ağaç dalları meyveden yere degecek kadar ağırlaşmıştı. Seyit, bir ikinci vakti yorgun adımlarla eve geldi. Hatice bahçedeki sedire oturmuş, elindeki mektubu okuyordu. Yüzünde bir ışık, gözlerinde yaş vardı.

"Seyit!" diye seslendi, sesi titreyerek. "Haber var! Dönüyor... Haftaya buradaymış."

Seyit, kapının eşiğine oturdu. Derin bir nefes aldı. Sırtındaki o yılların yükü bir anda hafıfledi sanki. Hatice yanına geldi, elindeki mektubu Seyit'in yanına bıraktı ve içeri gidip bir kâse dolusu kiraz getirdi.

"Hadi," dedi Hatice, "Kutlayalım. Bu kirazlar bu sene bir başka tatlı."

Seyit, bir kirazı aldı, ikiye böldü. Yarısını karısına uzattı. O an, o yoksulluk, o çekilen bunca dert, o Balkan harbi, o Çanakkale'nin barut kokusu... Hepsi geride kaldı. Sadece o an vardı.

"Biliyor musun Hatice," dedi Seyit, kirazın tadını damağında hissederken. "Biz bu hayatı bir kirazın tadında birleştirdik. Kim ne derse desin, ne yük binerse binsin sırtımıza; biz insan gibi yaşadık. El açmadık, boyun eğmedik."

Hatice başını Seyit'in yorgun omzuna yasladı. Güneş dağların ardına devrilirken, kiraz ağacının gölgesi bütün bahçeyi kapladı. Arkadaşım, hayatın sonu nereye varır kimse bilmez dedik ya başta... Seyit ve Hatice'nin sonu, başladığı o kiraz bahçesinin huzuruna vardı.

Dünya dönüyordu, insanlar gelip geçiyordu. Ama o kerpiç evin bahçesindeki kiraz ağacı, her bahar çiçek

açmaya ve her yaz o "kiraz öpücüğünü" hatırlatmaya devam etti. Bir hikaye biter, bir diğeri başlardı; ama bu sadelik, bu insan kokan hayat hikayesi, o köyün tozlu yollarında hep anlatılageldi.

Geçim derdi bitmezdi ama sevda, o derdin içindeki tek çareydi. Seyit bunu bildi, Hatice buna inandı. Sonları hayroldu, gönülleri şâd oldu.

Oğul döndü. Davulla zurnayla değil, bir sabah ezanı vakti, kapının mandalını sessizce tıklatarak döndü. Seyit, zifiri karanlıkta bile tanıdı o tıkrıtyı. Kalktı, kapıyı açtı. Baba oğul, eşikte birbirlerine sarıldılar. Ne kelimeler, ne de bir ses çıkardılar. Sadece sırtlarına vuran o sabah serinliğinde, birbirlerinin nefesini dinlediler. İnsan bazen en büyük derdini de en büyük sevincini de sessizce taşıymış, Seyit bunu o sabah bir kez daha anladı.

Haftalar geçti. Ev yeniden şenlendi ama dünya yerinde durmuyordu. Köye traktör denen o koca tekerlekli canavarlar girmeye başlamıştı. Eskiden on kişinin günlerce uğraştığı tarlayı, şimdi bu makineler bir solukta hallediyordu. Seyit, bahçe çitinin arkasından o gürültülü makineleri izlerken, ellerindeki nasırlara baktı. "Toprakla insanın arasına demir girdi arkadaşım," dedi kendi kendine. "Artık alın terinin kokusu değil, mazot kokusu saracak buraları."

Oğul, kasabada bir tamirhanede işe girdi. Kız desen, karşı köyden bir dürüst delikanlıyla sözlendi. Evin içi yavaş yavaş boşalmaya, o eski kalabalık yerini derin bir sükunete bırakmaya başladı. Seyit ile Hatice, yeniden o ilk kaçtıkları günkü gibi baş başa kaldılar. Ama artık kaçacak bir yerleri, aşacakları dağlar yoktu. Onların dağı, o küçük bahçeleriydi.

Bir yaz akşamı, gökyüzü mor bir kadifeye bürünmüşken, Seyit sedire uzandı. Hatice içeriden, tülbentinin ucuyla kuruladığı bir tabak kirazla çıktı. Geldi, Seyit'in ayakucuna oturdu.

"Seyit," dedi Hatice, sesi o ilk günkü gibi duruyordu ama içinde bir parça hüznü saklıydı. "Çocuklar da kendi yoluna gitti. Ev sustu sanki, değil mi?"

Seyit doğruldu. Bir kiraz aldı, sapını parmağına doladı. "Ev susmaz Hatice, duvarlar hatıra doludur, onlar konuşur," dedi. "Bak, şu ağacın dibinde oğlanın ilk adımını attığı yer duruyor. Şu çeşmenin başında kızın kına yakıldığı günün izi var. Biz bu eve sadece kerpiç yığmadık, biz buraya ömür gömdük."

Hatice gülümsedi. "Hatırlıyor musun? O kiraz bahçesinden kaçarken 'aç kalmayız değil mi?' diye sormuştum sana."

"Sen kirazı bölüp bana vermiştin," dedi Seyit, gözleri uzaklara dalarak. "O gün anladım ki; bölüşmesini

bilen aç kalmaz Hatice. Biz aç kalmadık. Belki soframızda kuş sütü eksikti ama birbirimize olan eyvallahımız hiç eksilmedi."

O gece yıldızlar daha bir parlaktı sanki. Seyit, tabaktaki son iki kirazı aldı. Birini Hatice'nin avucuna bıraktı, diğerini kendi ağzına attı.

"Sonumuz ne olacak diye sorardık hep," diye fısıldadı Seyit. "Bak, sonumuz burası işte. Bir ağacın gölgesi, bir tabağın dibi, bir de senin dizinin dibi. İnsan daha ne ister bu dünyadan?"

Ertesi gün Seyit, bahçedeki kiraz ağacının kuruyan bir dalını budamak için merdivene tırmandı. Yukarıdan aşağıya baktığında; Hatice'nin bahçede serili çamaşırları, çocukların bıraktığı eski oyuncaklar, kapının önündeki tozlu yol ve uzakta parlayan kasabanın ışıkları bir tablo gibi göründü gözüne. O an anladı ki; hayat, o büyük savaşlardan, o bitmek bilmeyen geçim dertlerinden ibaret değildi. Hayat, şu bir avuç bahçede biriktirilen sessiz huzurdu.

Ağacın tepesinden aşağıya seslendi: "Hatice! Çayı koy, iniyorum. Bugün kirazların tadı bir başka, sanki o ilk günkü bahçedeyiz!"

Hatice mutfaktan başını uzattı, o eski, utangaç ama sevgi dolu gülüşüyle cevap verdi. Arkadaşım, hayat ne kadar zor olursa olsun, sırtındaki yük ne kadar ağır gelirse gelsin; bir ağaç gölgesinde sevdiğinle bölüştüğün o bir tek meyve, dünyadaki tüm dertleri unutturmaya yetermiş. Seyit ile Hatice'nin hikayesi, o kirazın tadında, o sessiz bahçede sonsuza dek asılı kaldı. Sonumuz hayrola demiştik ya; işte onların sonu, en güzel hayırdı.

Aradan daha nice mevsimler geçti. Seyit'in saçları kar gibi ağardı, Hatice'nin o narin elleri iyice titrer oldu ama gönüllerindeki o eski sevda hiç yaşlanmadı. Çocuklar torun tombalağa karışmış, bayramdan bayrama o küçük kerpiç evi neşeyle doldurur olmuşlardı. Kasaba artık koca bir şehir olmuş, uzaklardan tren sesleri, araba gürültüleri duyulur hale gelmişti; fakat Seyit'in bahçesi, zamanın durduğu bir vaha gibi öylece kalmıştı.

Bir haziran sabahı, güneş her zamankinden daha yumuşak doğdu. Seyit, artık dizlerinde derman kalmasa da alışkanlıkla erkenden kalktı. Bahçeye çıktı, o ihtiyar kiraz ağacına sırtını yasladı. Ağaç da tıpkı sahibi gibi yorulmuştu; gövdesi yarılmış, dalları bükülmüştü ama hala tepesinde kıpkırmızı kirazlar ışıldıyordu.

"Bak Hatice," dedi Seyit, kapının eşiğinde beliren karısına bakarak. "Bu sene kirazlar her seneden daha kırmızı. Sanki bize veda ediyorlar."

Hatice, elinde iki kişilik bir tepsiyle geldi, Seyit'in yanına çöktü. "Veda deme Seyit," dedi usulca. "Toprak veda etmez, sadece uykuya yatar. Seneye yine açar, yine verir."

Seyit, titreyen eliyle en alt daldan bir çift kiraz kopardı. Birini Hatice'ye uzattı, birini kendine aldı. O an, Çanakkale'nin o tozlu yolları, Balkan harbinin acı hatırası, köy kahvesindeki o çıraklık yılları... Hepsi birer film şeridi gibi geçti gözlerinin önünden. Sırtındaki o ağır yükü artık hissetmiyordu. Dünya yükünü indirmiş, yerini bir kuş tüyü hafifliğine bırakmıştı.

"Ne zorluklar çektik be Hatice," diye mırıldandı Seyit. "Ama bak, sonu iyi geldi. Kimseye muhtaç olmadık, kimseye eyvallah etmedik. İnsan gibi geldik, insan gibi gidiyoruz."

Hatice, başını Seyit'in omzuna koydu. "Bizim hikayemiz bu kirazın tadında saklı Seyit. Ne olursa olsun, tadımız bozulmadı ya, o bize yeter."

O gün akşama kadar o ağacın altında oturdular. Geçmişten konuştular, çocuklardan bahsettiler. Güneş tepelerin ardına doğru ağır ağır süzülürken, Seyit'in gözleri kapandı. Hatice, onun uyuduğunu sandı; elini tuttu, soğumaya başlayan parmaklarını avucunda ısıtmaya çalıştı. Seyit, o meşhur "kiraz öpücüğü"nin tadı damağında, yüzünde huzurlu bir gülümsemeyle en büyük terhisine kavuşmuştu.

Hatice, bir süre sonra onun gittiğini anladı ama feryat figan etmedi. Sadece eğildi, kocasının o yorgun, o emektar elinden öptü. "Güle güle git Seyit'im," dedi. "Vatanı beklediğin gibi, şimdi de bizi bekle o yanda."

Seyit'in vefatından sonra köy halkı toplandı, onu o çok sevdiği kiraz ağacının uzağındaki tepeye, babasının yanına sırlıklam gözyaşlarıyla defnettiler. Hatice ise çok beklemedi; o kışın ilk karı düştüğünde, o da Seyit'in yanına, o sessiz huzura doğru yola çıktı.

Bugün o köye gidenler, eski bir kerpiç evin bahçesinde koca bir kiraz ağacı görürler. Ev yıkılmaya yüz tutmuştur, kapısı kilitlidir ama o ağaç hala her bahar inadına çiçek açar. Köylüler anlatır durur; o ağacın meyvesi bir başkadır, tadında hem bir gurbet hüznü hem de bir vuslat tatlılığı vardır.

Arkadaşım; hani sormuştun ya, "ne zormuş geçim sıkıntısı çekmek, ne büyük yük biner insanın sırtına" diye... İşte Seyit ile Hatice'nin hikayesi buydu. Yükü sırtlarında değil, bir kiraz tanesi gibi yüreklerinde taşıdılar. Zorluklar biter, dertler geçer; geriye sadece o dürüstçe, o insan gibi yaşanan hayatın kokusu kalır.

Sonumuz hayrola demiştik ya; onların sonu, bir kiraz dalında ebedi bir huzur oldu. O tatlı rüzgarın esintisinde sessizce sona erdi.

SON